

50 років із часу заснування Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України (1973);

50 років із часу заснування Інституту кормів та сільського господарства Поділля Національної академії аграрних наук України (1973).

II. Видатних особистостей:

1045 років із часу народження Ярослава Мудрого (978–1054), Великого князя Київського, державного та політичного діяча Київської Русі;

1040 років із часу народження Антонія Печерського (983–1073), церковного діяча Київської Русі, одного із засновників Києво-Печерського монастиря;

970 років із часу народження Володимира Мономаха (1053–1125), Великого князя Київського, державного та політичного діяча Київської Русі;

310 років із часу народження Івана Григоровича-Барського (1713–1791), архітектора, представника українського бароко;

220 років із часу народження Остапа Вересая (1803–1890), кобзаря;

200 років із часу народження Ізраїля Бродського (1823–1888), підприємця, мецената;

150 років із часу народження Євгена Черняхівського (1873–1938), лікаря, хірурга, педагога;

150 років із часу народження Сеїтджеліля Хаттатова (1873–1938), кримськотатарського політичного діяча, педагога, просвітителя, одного з організаторів першого Курултаю кримськотатарського народу;

130 років із часу народження Олександра Севрюка (1893–1941), громадського та політичного діяча, дипломата;

120 років із часу народження Юрія Перевузна (1903–1966), громадського та політичного діяча, юриста, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

1 січня – 120 років із дня народження Остапа Стасіва (1903–1985), фізика, засновника і директора Інституту кристалофізики у Берліні;

2 січня – 140 років із дня народження Всеволода Петріва (1883–1948), військового діяча, генерал-хорунжого Армії УНР, історика, педагога;

7 січня – 180 років із дня народження Миколи Аркаса (1853–1909), письменника, історика, композитора, діяча культури та освіти;

9 січня – 100 років із дня народження Бориса Чичибабіна (1923–1994), поета, репресованого;

10 січня – 120 років із дня народження Василя Плюща (1903–1976), історіографа, лікаря, фтизіатра;

10 січня – 90 років із дня народження Юрія Шеляг-Сосонка (1933–2019), вченого, геоботаніка, академіка;

11 січня – 110 років із дня народження Василя Кука (1913–2007), військового та політичного діяча, останнього головнокомандувача УПА, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

12 січня – 150 років із дня народження Василя Кричевського (1873–1952), художника, архітектора, графіка;

13 січня – 170 років із дня народження Василя Горленка (1853–1907), письменника, літературного критика, мистецтвознавця, фольклориста;

13 січня – 100 років із дня народження Олени Лук'янової (1923–2014), вченої, лікарки, педіатра;

14 січня – 90 років із дня народження Наталії Наум (1933–2004), актриси кіно;

15 січня – 110 років із дня народження Мемета Севдіяра (1913–1999), кримськотатарського письменника, журналіста, громадського діяча;

21 січня – 110 років із дня народження Григорія Нудьги (1913–1994), письменника, фольклориста, літературознавця, історика;

22 січня – 90 років із дня народження Анатолія Мокренка (1933–2020), оперного співака, актора, педагога;

23 січня – 140 років із дня народження Михайла Донця (1883–1941), співака, репресованого;

23 січня – 100 років із дня народження Віктора Шестопалова (1923–1999), вченого, радіофізика;

24 січня – 130 років із дня народження Віктора Доманицького (1893–1962), вченого, аграрія;

28 січня – 120 років із дня народження Юлія Мейтуса (1903–1997), композитора;

2 лютого – 160 років із дня народження Тимофія Бордуляка (1863–1936), письменника, перекладача, священника;

3 лютого – 90 років із дня народження Романа Корогодського (1933–2005), літературознавця, мистецтвознавця;

3 лютого – 70 років із дня народження Миколи Будника (1953–2001), кобзаря, майстра музичних інструментів;

4 лютого – 150 років із дня народження Тимофія Сафонова (1873–1930), художника, мистецтвознавця, педагога, громадського діяча;

6 лютого – 140 років із дня народження Дмитра Григоровича (1883–1938), авіаконструктора, творця першого гідроплану та першого у світі морського торпедоносця;

10 лютого – 250 років із дня народження Василя Каразіна (1773–1842), вченого, винахідника, громадського та освітнього діяча, публіциста, ініціатора заснування Харківського університету, першого у Східній Україні;

10 лютого – 140 років із дня народження Михайла Струкова (1883–1973), американського авіаконструктора українського походження;

10 лютого – 130 років із дня народження Порфирія Силенко-Кравця (1893–1977), військового діяча, підполковника Армії УНР, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

10 лютого – 130 років із дня народження Амета Озенбашли (1893–1958), кримськотатарського письменника, драматурга, громадського та політичного діяча;

13 лютого – 180 років із дня народження Миколи Вербицького (1843–1909), письменника, педагога, громадського діяча;

13 лютого – 130 років із дня народження Петра Волинського (1893–1982), педагога, методиста, літературознавця;

13 лютого – 90 років із дня народження Льва Перфілова (1933–2000), кіноактора;

16 лютого – 210 років із дня народження Семена Гулака-Артемівського (справжнє прізвище – Артемівський) (1813–1873), оперного співака, композитора, актора, драматурга;

21 лютого – 140 років із дня народження Никифора Григорієва (1883–1953), громадського та політичного діяча, письменника, журналіста, педагога;

26 лютого – 90 років із дня народження Любомира Гузара (1933–2017), церковного діяча, предстоятеля Української греко-католицької церкви, громадського діяча, богослова;

27 лютого – 130 років із дня народження Валентина Отамановського (1893–1964), історика, бібліографа, краєзнавця, педагога, громадського та політичного діяча;

28 лютого – 160 років із дня народження Романа Орженцького (1863–1923), математика, економіста;

1 березня – 140 років із дня народження Григорія Гануляка (1883–1945), письменника, видавця;

3 березня – 200 років із дня народження Костянтина Ушинського (1823–1870), педагога, реформатора шкільної освіти;

5 березня – 120 років із дня народження Наталі Забіли (1903–1985), письменниці, перекладачки;

5 березня – 90 років із дня народження Павла Кислого (1933–2019), громадського та політичного діяча, вченого, матеріалознавця, академіка Національної академії наук України;

7 березня – 160 років із дня народження Івана Луценка (1863–1919), військового, громадського та політичного діяча, лікаря;

9 березня – 170 років із дня народження Григорія Цеглинського (1853–1912), педагога, письменника, громадського діяча;

11 березня – 160 років із дня народження Володимира Липського (1863–1937), вченого, природознавця, фахівця з ботанічної географії та створення ботанічних садів, громадського діяча, академіка;

12 березня – 160 років із дня народження Володимира Вернадського (1863–1945), вченого-енциклопедиста, філософа, природодослідника, основоположника геохімії, біогеохімії, радіогеології, творця теорій: про біосферу та ноосферу, про провідну роль живих істот у геохімічних процесах, еволюційної про походження мінералів, організатора і першого президента Української Академії наук, засновника Національної бібліотеки Української Держави (нині – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського);

13 березня – 140 років із дня народження Антона Скороходька (1883–1954), вченого у галузі зоогігієни, лікаря, ветеринара;

17 березня – 120 років із дня народження Юрія Дольд-Михайлика (1903–1966), письменника, кіносценариста;

19 березня – 190 років із дня народження Олександра Шміта (1833–1916), вченого, селекціонера, помолога;

21 березня – 150 років із дня народження Якова Гандзюка (1873–1918), військового діяча, генерал-майора;

23 березня – 180 років із дня народження Юліана Целевича (1843–1892), історика, педагога;

23 березня – 100 років із дня народження Віктора Цветкова (1923–2007), вченого, правознавця, академіка Національної академії правових наук України;

31 березня – 150 років із дня народження Миколи Міхновського (1873–1924), громадського та політичного діяча, юриста, публіциста, учасника боротьби за незалежність України у ХХ столітті;

31 березня – 100 років із дня народження Михайла Сегая (1923–2013), вченого, правознавця, академіка Національної академії правових наук України;

3 квітня – 120 років із дня народження Лесі Верховинки (справжні ім'я та прізвище – Ярослава Кучковська) (1903–1936), письменниці;

4 квітня – 70 років із дня народження Квітки (справжнє ім'я – Квітослава-Оріся) Цісик (1953–1998), американської співачки українського походження, виконавиці українських пісень;

6 квітня – 150 років із дня народження Бориса Підгорецького (1873–1919), музичного критика, фольклориста, композитора, педагога, хорового диригента;

8 квітня – 120 років із дня народження Бориса Тенети (справжнє прізвище – Гурій) (1903–1935), письменника, представника "Розстріляного Відродження", репресованого;

10 квітня – 90 років із дня народження Віктора Близнеця (1933–1981), письменника;

16 квітня – 160 років із дня народження Фрідріха Фальц-Фейна (1863–1920), вченого у галузях акліматизації, тваринництва, рослинництва, заповідної справи, природокористування;

20 квітня – 120 років із дня народження Гео (справжнє ім'я – Георгій (Юрій) Шкурупія (1903–1937), письменника, кіносценариста, журналіста, представника "Розстріляного Відродження", репресованого;

22 квітня – 200 років із дня народження Василя Ільницького (1823–1895), історика, педагога, письменника, перекладача, видавця, священника, громадського діяча, театрального критика;

23 квітня – 100 років із дня народження Василя Земляка (справжні ім'я та прізвище – Вацлав Вацек) (1923–1977), письменника, кіносценариста;

24 квітня – 220 років із дня народження Олександра Духновича (1803–1865), письменника, педагога, священника, діяча культури та освіти;

1 травня – 230 років із дня народження Пилипа Кулика (1793–1863), математика, фізика, ректора Грацького університету;

4 травня – 140 років із дня народження Миколи Малька (1883–1961), диригента, педагога, музичного та громадського діяча;

7 травня – 150 років із дня народження Володимира Плотнікова (1873–1947), дослідника електрохімії неводних середовищ, академіка;

9 травня – 90 років із дня народження Романа Андріяшика (1933–2000), письменника;

15 травня – 250 років із дня народження Івана Лаврівського (1773–1846), священника, мовознавця, історика, педагога, діяча освіти;

15 травня – 150 років із дня народження Павла Скоропадського (1873–1945), державного, політичного і військового діяча, гетьмана Української Держави;

18 травня – 150 років із дня народження Костянтина Мацієвича (1873–1942), державного, громадського та політичного діяча, вченого, дипломата;

18 травня – 150 років із дня народження Миколи Прахова (1873–1957), художника, мистецтвознавця;

27 травня – 130 років із дня народження Бекіра Чобан-заде (1893–1937), кримськотатарського письменника, вченого, тюрколога, літературознавця;

28 травня – 120 років із дня народження Олександри Шулежко (1903–1994), педагогині, виховательки, "Праведника народів світу", організаторки дитячого притулку у Черкасах під час нацистської окупації;

28 травня – 100 років із дня народження Ростислава Самбука (1923–1996), письменника;

29 травня – 150 років із дня народження Костянтина Зіньківського (1873–1959), поета, перекладача, педагога;

3 червня – 160 років із дня народження Євгена Петрушевича (1863–1940), державного, громадського та політичного діяча, голови Української національної ради Західно-Української Народної Республіки;

4 червня – 160 років із дня народження Владислава Городецького (повне ім'я – Лешек Дезидерій Владислав Городецький) (1863–1930), архітектора, підприємця, мецената;

10 червня – 120 років із дня народження Микити Шумила (1903–1982), письменника, перекладача;

13 червня – 160 років із дня народження Марії Грінченко (1863–1928), письменниці, перекладачки, педагогині, громадської діячки;

20 червня – 170 років із дня народження Олександра Мишуги (1853–1922), співака, вокального педагога, мецената;

22 червня – 160 років із дня народження Георгія Вульфа (1863–1925), вченого, кристалофізика;

27 червня – 190 років із дня народження Владислава Заремби (1833–1902), композитора, піаніста, педагога;

1 липня – 150 років із дня народження Володимира Шемета (1873–1933), громадського та політичного діяча;

2 липня – 110 років із дня народження Дмитра Лавриненка (1913–1979), вченого у галузі лісової типології, лісової культури і лісівництва;

12 липня – 140 років із дня народження Михайла Білінського (1883–1921), військового діяча, контр-адмірала військово-морського флоту УНР;

16 липня – 130 років із дня народження Данила Демуцького (1893–1954), кінооператора, фотографа;

16 липня – 120 років із дня народження Петра Зінченка (1903–1969), психолога, педагога;

17 липня – 130 років із дня народження Бориса Раєвського (1893–1974), біофізика, вченого, ректора Франкфуртського університету;

17 липня – 120 років із дня народження Богдана Шемета (1903–1992), громадського та політичного діяча;

24 липня – 150 років із дня народження Івана Стешенка (1873–1918), громадського та політичного діяча, педагога, літературознавця, письменника;

26 липня – 250 років із дня народження Іллі Тимківського (1773–1853), педагога, правознавця, філолога, письменника, діяча освіти;

26 липня – 120 років із дня народження Володимира Ройтера (1903–1973), вченого, фізика, хіміка, академіка;

27 липня – 170 років із дня народження Володимира Короленка (1853–1921), письменника, публіциста, громадського діяча;

3 серпня – 100 років із дня народження Леоніда Братченка (1923–2003), художника театру;

5 серпня – 130 років із дня народження Віри Холодної (1893–1919), кіноактриси епохи німого кіно;

5 серпня – 120 років із дня народження Бориса Гмирі (1903–1969), оперного та камерного співака;

6 серпня – 110 років із дня народження Олександра Ішлінського (1913–2003), математика, академіка;

7 серпня – 140 років із дня народження Миколи Левитського (1883–1939), громадського та політичного діяча, дипломата, правознавця;

8 серпня – 190 років із дня народження Омеляна Огоновського (1833–1894), вченого, філолога, письменника, педагога, етнографа, громадського діяча;

9 серпня – 200 років із дня народження Олександра Навроцького (1823–1892), поета, перекладача, громадського та культурного діяча;

12 серпня – 120 років із дня народження Дмитра Наследова (1903–1975), вченого, фізика;

14 серпня – 150 років із дня народження Івана Боберського (1873–1947), педагога, публіциста, одного із засновників спортивно-гімнастичного руху у Західній Україні;

16 серпня – 90 років із дня народження Анатолія Авдієвського (1933–2016), хорового диригента, композитора, педагога, Героя України;

21 серпня – 70 років із дня народження Дмитра Креміня (1953–2019), поета, публіциста, перекладача, педагога;

24 серпня – 150 років із дня народження Фотія Красицького (1873–1944), художника, графіка;

24 серпня – 100 років із дня народження Віктора Глушкова (1923–1982), вченого у галузях математики, кібернетики, обчислювальної техніки та систем управління, академіка;

28 серпня – 110 років із дня народження Віри Свенціцької (1913–1991), мистецтвознавиці;

28 серпня – 100 років із дня народження Якіма Запаса (1923–2007), мистецтвознавця;

28 серпня – 80 років із дня народження Романа Майбороди (1943–2018), оперного співака, педагога;

29 серпня – 140 років із дня народження Дмитра Донцова (1883–1973), політичного діяча, публіциста, журналіста, літературного критика;

29 серпня – 120 років із дня народження Сергія Шаповаленка (1903–1988), вченого, педагога;

30 серпня – 120 років із дня народження Олександра Мусійка (1903–1980), вченого, аграрія, селекціонера;

31 серпня – 140 років із дня народження Осипа Назарука (1883–1940), письменника, журналіста, громадського та політичного діяча;

6 вересня – 160 років із дня народження Дмитра Граве (1863–1939), вченого, математика, педагога, академіка;

9 вересня – 110 років із дня народження Олександра Мазуркевича (1913–1995), літературознавця, славіста, педагога;

13 вересня – 150 років із дня народження Дениса Лукіяновича (1873–1965), письменника, літературознавця;

16 вересня – 120 років із дня народження Петра Борзяка (1903–2000), фізика, засновника наукової школи у галузі фізичної електроніки;

17 вересня – 170 років із дня народження Михайла Павлика (1853–1915), письменника, публіциста, громадського діяча;

26 вересня – 130 років із дня народження Микити Годованця (1893–1974), поета-байкаря;

1 жовтня – 120 років із дня народження Володимира Горовіца (1903–1989), американського піаніста українського походження;

2 жовтня – 160 років із дня народження Дениса Січинського (1863–1909), композитора, хорового диригента, педагога, громадського діяча;

2 жовтня – 140 років із дня народження Михайла Жука (1883–1964), художника, письменника;

5 жовтня – 140 років із дня народження Петра Болбочана (1883–1919), військового діяча, полковника Армії УНР;

7 жовтня – 120 років із дня народження Вадима Лашкарьова (1903–1974), вченого, першого директора Інституту фізики напівпровідників Національної академії наук України;

8 жовтня – 100 років із дня народження Валентина Цикова (1923–2017), вченого, аграрія;

12 жовтня – 120 років із дня народження Якова Майстренка (1903–1987), драматурга, перекладача;

13 жовтня – 100 років із дня народження Михайла Сікорського (1923–2011), історика, краєзнавця, музеєзнавця, Героя України;

14 жовтня – 80 років із дня народження Раїси Кириченко (1943–2005), співачки, Героя України;

15 жовтня – 190 років із дня народження Пелагеї Литвиної (1833–1904), етнографіні, фольклористки, письменниці, педагогині;

15 жовтня – 80 років із дня народження Андрія Антонюка (1943–2013), художника;

17 жовтня – 100 років із дня народження Володимира Уткіна (1923–2000), вченого, конструктора, академіка;

18 жовтня – 200 років із дня народження Платона Павлова (1823–1895), історика, освітнього та громадського діяча;

20 жовтня – 140 років із дня народження Якова Степового (справжнє прізвище – Якименко) (1883–1921), композитора, педагога, музичного критика, громадського діяча;

21 жовтня – 100 років із дня народження Петра Ключка (1923–2016), вченого, аграрія, селекціонера;

23 жовтня – 130 років із дня народження Пилипа Козицького (1893–1960), композитора, музикознавця, педагога;

27 жовтня – 140 років із дня народження Терентія Кореня (1883–1931), спортсмена, важкоатлета, чемпіона з класичної боротьби та змагань із підняття ваги;

29 жовтня – 120 років із дня народження Доната Долгушина (1903–1995), вченого, аграрія, селекціонера;

31 жовтня – 170 років із дня народження Миколи Кибальчича (1853–1881), винахідника;

31 жовтня – 140 років із дня народження Марка Безручка (1883–1944), військового діяча, генерал-хорунжого Армії УНР;

6 листопада – 120 років із дня народження Дмитра Воробйова (1903–1978), вченого, одного із засновників української школи лісової типології;

10 листопада – 120 років із дня народження Тереня (Терентія) Масенка (1903–1970), поета, перекладача, журналіста;

13 листопада – 110 років із дня народження Германа Жуковського (1913–1976), композитора;

14 листопада – 80 років із дня народження Неоніли Крюкової (1943–2018), актриси, Героя України;

15 листопада – 100 років із дня народження Ігоря Побірченка (1923–2012), вченого, правознавця, академіка Національної академії правових наук України;

17 листопада – 100 років із дня народження Володимира Копейчикова (1923–2002), вченого, правознавця, академіка Національної академії правових наук України;

24 листопада – 90 років із дня народження Генріха Алтуняна (1933–2005), дисидента, політв'язня радянського режиму, громадського та політичного діяча;

27 листопада – 160 років із дня народження Ольги Кобилянської (1863–1942), письменниці, громадської діячки;

29 листопада – 200 років із дня народження Матвія Номиса (справжнє прізвище – Симонов) (1823–1901), етнографа, фольклориста, письменника, педагога, видавця;

1 грудня – 110 років із дня народження Платона Воронька (1913–1988), письменника, публіциста;

1 грудня – 110 років із дня народження Георгія Майбороди (1913–1992), композитора, громадського діяча;

3 грудня – 150 років із дня народження Омеляна Терлецького (1873–1958), історика, педагога, громадського діяча;

4 грудня – 200 років із дня народження Івана Гушалевича (1823–1903), письменника, громадського діяча;

4 грудня – 150 років із дня народження Михайла Могилянського (1873–1942), літературного критика, публіциста;

5 грудня – 100 років із дня народження Олександра Бугайова (1923–2009), педагога, вченого, засновника концепції шкільної фізичної освіти;

6 грудня – 120 років із дня народження Миколи Колесси (1903–2006), композитора, диригента, педагога, громадського діяча, Героя України;

6 грудня – 110 років із дня народження Миколи Амосова (1913–2002), лікаря, вченого, громадського діяча, академіка;

7 грудня – 120 років із дня народження Олександра Лейпунського (1903–1972), вченого, фізика, академіка;

9 грудня – 160 років із дня народження Бориса Грінченка (1863–1910), громадського діяча, письменника, педагога, літературознавця, лексикографа, етнографа, історика, публіциста, упорядника і видавця "Словника української мови";

11 грудня – 140 років із дня народження Андрія Салегіна (1883–1946), вченого, ботаніка, цитолога, генетика, селекціонера, академіка;

13 грудня – 130 років із дня народження Миколи Хвильового (справжнє прізвище – Фітільов) (1893–1933), письменника, публіциста, літературного критика, громадського діяча, представника "Розстріляного Відродження";

13 грудня – 130 років із дня народження Панаса Феденка (1893–1981), політичного діяча, історика, публіциста;

15 грудня – 130 років із дня народження Ганни Собачко-Шостак (1893–1965), художниці;

17 грудня – 140 років із дня народження Миколи Рябовола (1883–1919), громадського та політичного діяча Кубані;

19 грудня – 150 років із дня народження Миколи Філянського (1873–1938), поета, репресованого;

20 грудня – 100 років із дня народження Дмитра Сьомаша (1923–1998), вченого, аграрія;

22 грудня – 190 років із дня народження Марка Вовчка (справжнє ім'я та прізвище – Марія Вілінська) (1833–1907), письменниці, перекладачки, етнографині;

23 грудня – 120 років із дня народження Миколи Крупського (1903–1974), вченого, ґрунтознавця.

III. Днів пам'яті:

90-ті роковини Голодомору 1932–1933 років в Україні (День пам'яті – 25.11.2023).

IV. Відомих подій світової історії:

75 років із часу прийняття Генеральною асамблеєю ООН Конвенції про геноцид (09.12.1948);

75 років із часу прийняття Генеральною асамблеєю ООН Загальної декларації прав людини (10.12.1948).